

Opinia Polskiego Instytutu Notarialnego
z dnia 20.02.2020 r.
dotycząca
możliwości sprostowania wniosku wieczystoksięgowego

Normy prawne: art. 626⁴ §4 KPC, art. 80 § 4 PrNot, art. 92 § 4¹ PrNot, art. 125 § 2¹ KPC

Literatura: A. J. Szereda, *Czynności notarialne. Komentarz do art. 79–112 Prawa o notariacie*. Wyd. 1, Warszawa 2018, P. Biernacki, G. Mikołajczuk, *Wniosek o wpis w księdze wieczystej. Komentarz praktyczny. Opłaty sądowe. Wzór wniosku o wpis*. Wyd. 2, Warszawa 2019, I. Heropolitańska, A. Tułodziecka, K. Hryćków-Mycka, P. Kuglarz, *Ustawa o księgach wieczystych i hipotece oraz przepisy związane. Komentarz*. Wyd. 4, Warszawa 2019, E. Gniewek, *Księgi wieczyste. Art. 1-58² KWU. Art. 626¹-626¹³ KPC. Komentarz*, Warszawa 2018.

I. W treści dokumentów notarialnych mogą pojawić się pewne niedokładności, błędy pisarskie, rachunkowe lub inne oczywiste omyłki. Ustawa przewiduje możliwość sprostowania powyższych uchybień protokołem prostującym sporządzonym na podstawie art. 80 § 4 PrNot. Specyficzna sytuacja zachodzi w odniesieniu do problemu sprostowania wniosku składanego w postępowaniu wieczystoksięgowym. Polega ona przede wszystkim na wirtualnym charakterze tego dokumentu. Jednocześnie należy pamiętać, że zgodnie z art. 626⁴ §4 zd. 1 KPC - w przypadku wniosków składanych przez notariuszy i komorników obowiązek poprawienia lub uzupełnienia wniosku spoczywa odpowiednio na stronie czynności notarialnej lub wierzycielu. Należy zatem odpowiedzieć na pytanie o dopuszczalność sprostowania wniosku w postępowaniu wieczystoksięgowym notarialnym protokołem prostującym, a w przypadku twierdzącej odpowiedzi na to pytanie oznaczenia zakresu takiego sprostowania.

II. W pierwszej kolejności należy wskazać, że ustawą z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 218 ze zm.) nałożono na notariuszy obowiązek składania wniosków w postępowaniu wieczystoksięgowym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Jednocześnie, powyższa nowelizacja rozszerzyła katalog czynności dokonywanych przez notariusza. W art. 79 PrNot dodany został nowy pkt 8a zgodnie, z którym notariusz składa wnioski o wpis w księdze wieczystej wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę wpisu w księdze wieczystej.

III. Nawiązując do normy zawartej w art. 626⁴ §4 zd. 1 KPC należy zdecydowanie podkreślić, że nie powinno budzić wątpliwości uprawnienie wnioskodawcy do poprawienia czy też uzupełnienia wniosku złożonego przez notariusza za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Wnioskodawca nie jest przy tym zobligowany do skorzystania z pośrednictwa notariusza. Brak jest normy KPC oraz PrNot, która nakazywałaby wykorzystania

do tego celu systemu teleinformatycznego. W szczególności nie znajduje zastosowania art. 125 § 2¹ KPC, albowiem obowiązek składania pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w postępowaniu wieczystoksięgowym dotyczy jedynie podmiotów wskazanych w art. 626⁴ i ogranicza się do wniosków wszczynających to postępowanie. A zatem dalsze pisma w toku postępowania zainicjowanego wnioskiem złożonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego sporządzane są według ogólnych zasad odnoszących się do pism procesowych. Ponadto, obowiązek wnioskodawcy w postępowaniu wieczystoksięgowym do poprawienia lub uzupełnienia wniosku złożonego przez notariusza za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie oznacza wyłączenia możliwości sprostowania dokumentu notarialnego przez notariusza. Oznacza to jedynie, że sąd prowadzący księgi wieczyste nie ma uprawnienia do wezwania notariusza, do poprawienia lub uzupełnienia wniosku, gdyż adresatem takiego wezwania mogą być wyłącznie uczestnicy tego postępowania.

IV. Zgodnie z art. 80 § 4 PrNot Notariusz może sprostować protokołem niedokładności, błędy pisarskie, rachunkowe lub inne oczywiste omyłki. Do protokołu nie stosuje się przepisów art. 5, art. 92 § 1 pkt 4–8 i art. 94 § 1. Sam zaś protokół na mocy art. 104 § 4 PrNot sporządzany jest w formie aktu notarialnego.

V. Protokołem prostującym można sprostować wszelkie dokumenty sporządzone przez notariusza na podstawie PrNot oraz odrębnych przepisów. Przepis art. 80 § 4 PrNot nie zawęża zakresu zastosowania protokołu prostującego do określonych czynności, np. aktów notarialnych. Dopuszczalne zatem jest sprostowanie wniosku w postępowaniu wieczystoksięgowym protokołem prostującym. Protokół taki powinien dokładnie wskazywać wniosek podlegający sprostowaniu oraz zakres sprostowania.

VI. Protokołem prostującym można dokonać sprostowania błędów pisarskich, rachunkowych czy też innych omyłek. Ponadto, w tym trybie możliwe jest sprostowanie wszelkich rozbieżność pomiędzy treścią wniosku złożonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, a treścią dokumentów stanowiących podstawę wpisu, w szczególności danych stron, numeru księgi wieczystej, treści żądań czy opłat o ile tylko błędy te czy omyłki mają charakter oczywisty. W szczególności możliwa jest sytuacja, w której czynność prawna objęta aktem notarialnym dokonana zostanie prawidłowo, zaś w trakcie sporządzenia wniosku wieczystoksięgowego w systemie teleinformatycznym dojdzie do omyłki (np. w zakresie numeru PESEL).

Konkluzja: Wniosek wieczystoksięgowy jako czynność notarialna wskazana w art. 79 pkt 8a PrNot może zostać sprostowany na podstawie protokołu prostującego, sporządzonego na mocy art. 80 §4 PrNot.

